

20.04.2026

Особливості розвитку невербальних засобів комунікації у дітей старшого дошкільного віку з розладами аутистичного спектру

1. Базима, Наталія Валентинівна. (1984). Особливості невербальної та вербальної комунікації у дітей з аутизмом / Н. В. Базима, О. В. Мороз // Логопедія : Науково-методичний журнал. - 2013. - N 4. - С. 3-8. – Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/4d2fb543-c8e9-4945-9b69-565ac613be9e>
2. Базима, Наталія Валентинівна. Розвиток мовлення дітей з аутизмом [Текст] : посібник / Н. В. Базима. - Харків : Ранок : Кенгуру, 2018. - 144 с.
3. Базима Н.В. До змісту обстеження стану розвитку комунікативних умінь у дітей з РДА / Н.В. Базима // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету: Збірник наукових праць звітно-наукової конференції викладачів університету за 2011 рік, 9-10 лютого 2012 року. Частина 1./ Укл. Г.І.Волинка, О.П.Симоненко, О.П.Ємельянова. – К.: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2012. – С. 27-29. – Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/9d6d5d18-d19c-4265-aa7e-53cd2ee5bec9>
4. Базима, Наталія Валентинівна. Формування мовленнєвої активності у дітей з аутистичними порушеннями старшого дошкільного віку : автореферат дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Н. В. Базима ; наук. керівник М. К. Шеремет ; М-во освіти і науки України, Нац пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2014. - 20 с.-Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/f3bec933-2a08-480a-b8f5-8745383f9a77>
5. Базима, Н. В. Особливості мовленнєвої та комунікативної діяльності у дітей з аутизмом / Н. В. Базима // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія : зб. наук. праць. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011. - Вип. 18. - С. 7-9.- Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/b12032c4-fea7-4957-9034-cdba4030bf7f>
6. Волос, Анастасія Станіславівна. Особливості використання жестової мови у дітей із порушеннями слуху та розладами аутистичного спектру / А. С. Волос, А. І. Сокура, О. О. Колочко // Наукові записки. Серія педагогічні науки / Міністерство освіти і науки України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова. - Київ : Гельветика, 2025. - Вип. 163. - С. 14-21.-Режим доступу: <https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8a9f416e-9f7c-4bb5-bdf2-d900c563cb14/content>
7. Дергач, Маргарита Альфрїтівна. Бар'єри в комунікації дітей з розладами аутистичного спектра / М. А. Дергач // Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегії розвитку у національному та світовому вимірі : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (23 листопада 2022 року, м. Суми). - Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2022. - С. 16-19.- Режим доступу: <https://repository.sspu.edu.ua/items/ef22da67-8342-4e60-84ce-e29fb09dbdab>
8. Коломоєць Н. Т. Каністерапія як допоміжний альтернативний засіб спілкування дітей із розладами аутистичного спектра / Н. Т. Коломоєць. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. 2015. Вип. 6(1). С. 159-170. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apko_2015_6%281%29_17
9. Куценко, Тетяна. Системи допоміжної альтернативної комунікації для дітей з аутизмом [Текст] / Т. Куценко // Дефектологія : науково-методичний журнал. - 2011. - № 2. - С. 41-44. - Бібліогр. в кінці ст.
10. Куценко Т. О. Використання допоміжної альтернативної комунікації при навчанні дітей з розладами аутичного спектра / Т. О. Куценко. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2013. Вип. 4(2). С. 209-218. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ooop_2013_4%282%29_26
11. Ленів, З. П. Застосування засобів альтернативної та допоміжної комунікації в процесі інклюзивного навчання дітей із аутизмом [Текст] / З. П. Ленів, А. В. Філіппович // Комунікація для всіх = Communication for All : матеріали IX Східно- та Центральноєвропейської Регіональної конференції з проблем альтернативної та допоміжної комунікації, Київ, 28.06-02.07.2013 / Міністерство освіти і науки України, ВГО "Національна Асамблея інвалідів України", Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Інститут корекційної

педагогіки та психології, ГО "Українська асоціація корекційних педагогів". - Київ : ДІА, 2013. - С. 46-49.

12. Литовченко, А. О. Розвиток комунікативних навичок у дітей з розладами аутистичного спектру [Текст] / А. О. Литовченко // Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців : збірник наукових праць. – Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. – Вип. 9, т. 2. – С. 205–210.-
Режим доступу: <https://repository.sspu.edu.ua/items/6c784f11-f264-4ea7-b522-92441df0d4df>
13. Логвінова І. П. До проблеми формування невербальних засобів комунікативної діяльності дітей з розладами спектру аутизму / І. П. Логвінова // Логопедія : Науково-методичний журнал. - 2012. - N 2. - С. 40-44. – Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/190d4133-6ddc-4668-9473-33e95b804cf2>
14. Логвінова І. П. Особливості зорового контакту дітей із розладами спектра аутизму / І. П. Логвінова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [зб. наук. праць] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2016. - Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія, Вип. 32. Ч. 1. - С. 235-240.
15. Логвінова І. П. Психологічні особливості організації візуальної взаємодії у дошкільників з розладами спектру аутизму / І. П. Логвінова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія : сборник наукових трудов / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. - Вип. 19. - С. 294-297.
16. Логвінова І. П. Формування комунікативної потреби дітей з аутизмом у невербальній взаємодії / І. П. Логвінова // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія соціально-педагогічна / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка : Аксіома, 2009. - Вип. 12. - С. 59-61.
17. Логвінова І.П. Навички невербальної соціальної взаємодії у дошкільників з розладами спектру аутизму / І. П. Логвінова // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19 : Корекційна педагогіка та спеціальна психологія : сборник / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. - Вип. 18. - С. 137-141. – Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/7bd5a61c-1282-44f2-a2bc-9c54d71b7287>
18. Логвінова, Ірина Петрівна. Психологічні особливості використання жестів дошкільниками з розладами спектру аутизму / І. П. Логвінова // Імідж сучасного педагога. - 2012. - № 1. - С. 61-63.
19. Логвінова, Ірина Петрівна. Особливості формування невербальних засобів комунікативної діяльності у дітей дошкільного віку з розладами спектра аутизму : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.08 – спеціальна психологія / Логвінова Ірина Петрівна ; наук. керівник Сак Тамара Василівна ; М-во освіти і науки України, Нац пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - Київ, 2013. – 267 с.- Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/d1ed67e3-f166-4202-aa4c-b3f902081e96>
20. Портянко, Г. О. Формування комунікативної активності в дітей з розладами аутистичного спектру дошкільного віку [Текст] : кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр / Г. О. Портянко, науковий керівник Т. М. Дегтяренко. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. – 76 с.- Режим доступу: <https://repository.sspu.edu.ua/items/a37a81d6-3af0-4ae3-82e7-83bb53bcfb19>
21. Рибак Ю. В. Корекційно-розвивальна робота із формування комунікативної компетенції засобами альтернативної комунікації з дітьми із розладами спектру аутизму / Ю. В. Рибак, О. М. Мурашук. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія : Соціально-педагогічна. 2013. Вип. 23(3). С. 241-248 . URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkp_sp_2013_23%283%29_31
22. Сенько, І. В. Формування комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку засобами ігрової діяльності [Текст] : магістер. робота / І. В. Сенько ; науковий керівник О. В. Шаповалова. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. – 82 с.- Режим доступу: <https://repository.sspu.edu.ua/items/a2cdd4df-67ee-4903-9234-4d7de45d7d40>

23. Сільберман, Стів. Що приховує аутизм. Майбутнє нейрорізноманіття [Текст] = Neurotribes. The Legacy of Autism and the Future of Neurodiversity / Стів Сільберман ; переклала з англійської Наталія Яцюк. - Київ : Наш формат, 2021. - 506, [1] с.
24. Степанченко, К. О. Особливості застосування методу PECS із розвитку альтернативної комунікації в дітей із розладами аутичного спектру / К. О. Степанченко // Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців : збірник наукових праць / Міністерство освіти і науки України (Київ), Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова (Київ), Вірменський державний педагогічний університет імені Хачатура Абовяна, Університет м. Ніш, Білоруський державний педагогічний університет імені М. Танка (Мінськ), Університет Коменського в Братиславі, Академічне співтовариство імені Міхала Балудянського, Сумська обласна громадська організація "Наукове товариство інвалідів «Інститут соціальної політики". - Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. - Вип. 7, Т. 2. - С. 86-90. – Режим доступу: <https://repository.sspu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5e08914c-83a1-4606-a5df-f1b7abf02b68/content>
25. Товкес Ю. В. Патопсихологічні особливості невербального та вербального мовлення аутичних дітей / Ю. В. Товкес // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19: Корекційна педагогіка та спеціальна психологія : сборник научных трудов / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. - Вип. 23. - С. 410-413.- Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/2a569738-20dd-4e0c-a79f-4f6d224ab131>
26. Філіппович, А. В. Застосування засобів альтернативної та допоміжної комунікації в процесі інклюзивного навчання дітей із аутизмом [Текст] / А. В. Філіппович // Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих учених : присвячена 10-річчю відкриття спеціальності "Корекційна освіта", 25-26 квітня 2013 року / Міністерство освіти і науки України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. - Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. - С. 82-86.- Режим доступу: <https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/10-2.pdf>
27. Чайка, Маргарита Сергіївна. Система розвитку комунікативної діяльності дошкільників з комплексними порушеннями засобами альтернативної комунікації : дис. ... докт. філос. : 01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 016 Спеціальна освіта / Чайка Маргарита Сергіївна ; наук. керівник Супрун Микола Олексійович ; М-во освіти і науки України ; УДУ імені Михайла Драгоманова. – Київ, 2025. – 317 с.- Режим доступу: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/f83ef558-e2cd-4b63-bb12-d749679eacae>
28. Шульженко, Діна Іванівна. Альтернативна комунікація як засіб корекції мовленнєвих порушень при аутистичних розладах / Д. І. Шульженко // Наукові записки. Педагогічні та історичні науки : научное издание / М-во освіти і науки України, НПУ ім. М.П. Драгоманова ; Редкол.: В.П. Андрущенко (шеф-ред.) та ін. : НПУ, 2006. - Вип. 62. - С. 224-232.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.